

Treaty Series No. 38 (1993)

Agreement

between the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
and the Kingdom of the Netherlands

Relating to the Exploitation of the Markham Field
Reservoirs and the Offtake of Petroleum therefrom

The Hague, 26 May 1992

[The Agreement entered into force on 3 March 1993]

*Presented to Parliament
by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs
by Command of Her Majesty
June 1993*

LONDON : HMSO

£6.50 net

CONTENTS

<i>Article</i>	<i>Title</i>	<i>Page</i>
1	Definitions	4
2	Exploitation of Markham Field Reservoirs	5
3	Agreements	6
4	Unit Operator	6
5	Determination and Apportionment of Markham Petroleum ...	6
6	Redetermination and Reapportionment of Markham Petroleum ...	7
7	Development Plan	8
8	Installations	9
9	Authorisation of Intrafield Pipelines	9
10	Safety of the Markham System	9
11	Markham System Inspectors	10
12	Production Licences	10
13	Sale of Markham Petroleum	11
14	Use of the Markham System for non-Markham operations ...	11
15	Radio Communications	12
16	Measuring Systems	12
17	Environmental Protection	13
18	Taxation and Royalties	13
19	Security Arrangements	13
20	Abandonment	13
21	Provision of Information	14
22	Markham Commission	14
23	Settlement of Disputes	14
24	Jurisdiction	15
25	Entry into force and Duration	15
<i>Annex</i>		
I	Delineation of Markham Area	16
II	Expert Procedure	17
<i>Appendix</i>		
	Model Conflict of Interest Undertakings	19

**AGREEMENT
BETWEEN THE
UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND
AND THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS RELATING TO THE
EXPLOITATION OF THE MARKHAM FIELD RESERVOIRS AND THE
OFFTAKE OF PETROLEUM THEREFROM**

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Kingdom of the Netherlands,

Considering that the drilling in the Continental Shelf between the United Kingdom and the Kingdom of the Netherlands has proved the existence of gas reservoirs, now named the Markham Field Reservoirs, which extend across the dividing line as defined in the Agreement of 6 October 1965¹ between the two Governments relating to the delimitation of the Continental Shelf under the North Sea between the two countries;

Having regard to the Agreement of the same date relating to the exploitation of single geological structures or fields extending across that dividing line under which the two Governments have undertaken to seek agreement as to the manner in which any such structure of field shall be most effectively exploited and the manner in which the costs and proceeds relating thereto shall be apportioned;

Desiring, before production commences, to make provision for the integrated exploitation of the Markham Field Reservoirs and for the regulation of the offtake of production from the Markham Field Reservoirs;

Have agreed as follows:

**PART I
DEFINITIONS**

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- (a) "Development Plan" means the Development Plan approved under Article 7 below, as amended from time to time.
- (b) "Export Pipeline" means the pipeline into which Markham Petroleum is discharged for transmission from the Markham System.
- (c) "Government Redetermination" has the meaning given in Article 6(3) below.
- (d) "Group of Markham Licensees" means all those individuals or bodies corporate, holding for the time being a licence from one of the Governments under which exploration or exploitation of naturally occurring hydrocarbons within a particular part of the Markham Area may be carried out, together with any individual or body corporate appointed by that Government to participate on its behalf in the exploitation of that part. Any reference to a particular Government's Groups of Markham Licensees is a reference to the individuals or bodies corporate holding such a licence or licences from or so appointed by that Government.
- (e) "Initial Determination" means a determination of any of the matters specified in Article 5(1) below which has been approved by the Governments in accordance with Article 5(2) below or which has resulted from the operation of Article 5(3) below.
- (f) "Intrafield Pipeline" means any pipeline, installed or to be installed for the purpose of exploiting the Markham Field Reservoirs, connecting Markham Installations.
- (g) "Leman Sandstone Formation" means the geological formation (known in the Netherlands as the Slochteren Sandstone Formation) of the Lower Permian Rotliegendes Group, typically consisting of sandstones with thin siltstones and shales, which underlies and is, in part, the lateral equivalent of the Silver Pit Formation and which overlies the unconformity at the top of the Carboniferous system.

---

¹ Netherlands No. 1 (1965), Cmnd. 2830.

- (h) "Licensees' Agreement" means any agreement between all Groups of Markham Licensees relating to the exploitation of the Markham Field Reservoirs including any agreement in respect of accounting, operating or other specialised aspects of such exploitation.
- (i) "Licensees' Redetermination" means a review of any of the determinations reached on the matters specified in Article 5(1) below including any such review involving a referral to an independent expert to resolve a dispute in accordance with any Licensees' Agreement.
- (j) "Markham Area" means that area which is within the boundary delineated by lines, as described in Annex I of this Agreement, joining the points defined by the co-ordinates of latitude and longitude set out in that Annex.
- (k) "Markham Field Reservoirs" means—
  - (a) any part of the Lemna Sandstone Formation which underlies the Markham Area and—
    - (i) which extends across the dividing line; or
    - (ii) which can be exploited by way of a well for which provision is made in the Development Plan; or
    - (iii) which the Markham Licensees have agreed with the approval of Governments to exploit under Licensees' Agreements;
  - and—
  - (b) any other petroleum-bearing formation—
    - (i) the liquid or gaseous hydrocarbons in which can be proved to be in pressure and phase communication with the liquid or gaseous hydrocarbons in a part of the Lemna Sandstone Formation within the scope of paragraph (a) above, and
    - (ii) which can be exploited by way of a well for which provision is made in the Development Plan.
- (l) "Markham Installations" means any structure or device installed or to be installed above, on or under the sea bed, excluding any Intrafield Pipeline and the Export Pipeline, for the purpose of exploiting the Markham Field Reservoirs in accordance with the Development Plan.
- (m) "Markham Licensees" means any individuals or bodies corporate belonging to a Group of Markham Licensees.
- (n) "Markham Petroleum" means, as the context may require, all naturally occurring liquid and gaseous hydrocarbons contained in or produced from the Markham Field Reservoirs.
- (o) "Markham System" means the Markham Installations and any Intrafield Pipeline.
- (p) "Unit Operator" has the meaning given in Article 4 below.

PART II

EXPLOITATION OF THE MARKHAM FIELD RESERVOIRS

ARTICLE 2

- (1) The exploitation of the Markham Field Reservoirs shall be undertaken in an integrated manner in accordance with the terms of this Agreement.
- (2) Each Government shall ensure that the obligations of the Governments contained in this Agreement, with respect to ensuring compliance by the Markham Licensees with the terms of this Agreement, shall be fully observed.

ARTICLE 3

Agreements

- (1) Each Government shall require its Groups of Markham Licensees, as comprised at the date on which this Agreement enters into force, to conclude Licensees' Agreements to regulate the exploitation, in accordance with this Agreement, of the Markham Field Reservoirs by means of the Markham System.
- (2) Any Licensees' Agreement shall incorporate provisions to ensure that in the event of a conflict between that Licensees' Agreement and this Agreement, the terms of this Agreement shall prevail. Any Licensees' Agreement requires the prior approval of the two Governments.
- (3) Any Licensees' Agreement shall incorporate, *inter alia*, provisions to ensure that, except in so far as the contrary is expressly stated in that Agreement,—
  - (a) any agreed proposal to amend, modify, or otherwise change the Licensees' Agreement, and
  - (b) any agreed proposal to waive or depart from any provision of the Licensees' Agreement

shall require the approval of the two Governments before any such proposal may be implemented. Each Government shall acknowledge receipt of notice of any such proposal and shall specify the date of receipt. Approval shall be deemed to have been given unless the Unit Operator has been notified to the contrary by one or both Governments not later than 45 days after the later of the specified dates.

ARTICLE 4

Unit Operator

A single Markham Licensee shall be appointed by agreement between the Markham Licensees as their agent for the purposes of exploiting the Markham Field Reservoirs in accordance with this Agreement ("the Unit Operator"). The appointment of and any change of the Unit Operator shall be subject to prior approval by both Governments.

ARTICLE 5

Determination and Apportionment of Markham Petroleum

- (1) The Unit Operator shall be required to make written submissions, including supporting documentation, to the Governments, at least 45 days before production of Markham Petroleum is scheduled to commence, setting out proposals for the determination of:
  - (a) the position and extent of the Markham Field Reservoirs; and
  - (b) an apportionment of Markham Petroleum as between the Groups of Markham Licensees calculated in accordance with the formula specified in the relevant Licensees' Agreement under which tract participations are finally determined;and the Governments shall consult each other with regard to such proposals.
- (2) Following such consultation and in any event within 180 days of receipt of any determination proposal, or such shorter period as the Governments may agree in any particular case, each Government shall, on the basis of the information in the Unit Operator's submission, either approve it or notify the Unit Operator and the other Government that it is unable to approve it. In the event that either Government is unable to approve a determination proposal, the Governments shall consult each other and the Unit Operator with a view to reaching agreement on the determination of the matter in question; the Unit Operator may submit alternative proposals for this purpose.
- (3) If either Government remains unable to approve a determination proposal within 30 days of the end of the period provided for in paragraph (2) above, a single expert shall be appointed to determine the matter in question. The two Governments shall, within 60 days of any notification under paragraph (2) above, try to reach agreement on the appointment

of such an expert. If, within this 60 days period, no agreement has been reached, the procedures specified in paragraph 2(b) and (c) of Annex II of this Agreement shall be followed. The expert appointed shall act in accordance with the terms of Annex II. The two Governments shall facilitate the task of the expert, in particular in the ways specified in Annex II. The expert's decision shall be binding on both Governments and on the Markham Licensees. The two Governments shall ensure that the Unit Operator is promptly notified by the expert of his decision. The decision shall take effect on the first day of the month following the month in which it is notified to the Unit Operator and shall be implemented in accordance with the relevant Licensees' Agreement as if the data resulting from the expert's decision were inserted within that Agreement.

(4) If the Governments approve a determination proposal prior to the commencement of production, it shall take effect from the commencement of production. In the event that—

- (a) either Government has notified the other and the Unit Operator under paragraph (2) above that it is unable to approve a determination proposal with respect to a particular matter;
- (b) any of the matters the subject of a determination proposal has been referred by the Governments to an expert in accordance with paragraph (3) above and the expert has not issued his decision; or
- (c) the Unit Operator is ready to commence production before the Governments have approved a determination proposal with respect to a matter or either Government has notified that it is unable to approve the proposal,

production shall commence on the basis of the determination proposal for the matter in question. Production shall continue on this basis until the first day of the month following the month in which there is an Initial Determination with respect to that matter.

(5) Where production has commenced on the basis of a determination proposal in accordance with paragraph (4) above, the Initial Determination shall be implemented in such a way that, within a period to be set out in the relevant Licensees' Agreement, Markham Petroleum shall have been received by each Group of Markham Licensees as if the Initial Determination had been applied from the commencement of production.

(6) Each Government shall require each of its Groups of Markham Licensees to use its best efforts to secure that Markham Petroleum is shared among the Groups of Markham Licensees so that the cumulative volume each receives corresponds to the apportionment determined according to the procedures in this Article, as varied by any redetermination under the procedures in Article 6 below, so that at the end of the life of the field, the proportion of Markham Petroleum received by each Group of Markham Licensees corresponds exactly to the determination or redetermination applying at the time. In the event that this result is not achieved, the applicable provisions of the relevant Licensees' Agreement shall have effect.

(7) For the purposes of enabling any Group of Markham Licensees to acquire information on the matters specified in paragraph (1) above, neither Government shall, subject to its laws, withhold a drilling consent requested on behalf of such a Group licensed by the other Government.

ARTICLE 6

Redetermination and Reapportionment of Markham Petroleum

(1) A Licensees' Redetermination may only be undertaken in accordance with the relevant Licensees' Agreement; that Agreement shall incorporate provisions to ensure that both Governments are given notice of the commencement of such a Redetermination and of the outcome; notice of the outcome shall be accompanied by supporting documentation and the Governments shall consult each other with regard to the outcome. Within 180 days of receiving notice of the outcome of a Licensees' Redetermination (or such shorter period as the Governments may agree in any particular case), each Government shall either approve it or notify the Unit Operator and the other Government that it is unable to approve it. In the event that either Government is unable to give its approval, the Governments shall consult each other and the Unit Operator with a view to reaching

agreement on the determination of the matter in question; the Unit Operator may submit alternative proposals for this purpose. If there is no agreement between the Governments within 30 days of the end of the period provided for above, an expert shall be appointed to determine the matter in question. The provisions of Article 5(3) above shall apply in such circumstances as they apply where a Government is unable to approve a determination proposal.

(2) Any Licensees' Agreement which provides for a Licensees' Redetermination shall incorporate provisions to ensure that, where the Governments have agreed to do so and following consultations with the Markham Licensees, both Governments may require the Unit Operator to undertake a Licensees' Redetermination.

(3) Either Government shall have the right to initiate a review (to be known as a "Government Redetermination") of any of the determinations reached on the matters specified in Article 5(1), at the following times:—

(a) at any time after the Initial Determination of the matter in question has been arrived at, but not less than:

(i) two years after

—such Initial Determination has taken effect; or

—a Government Redetermination of the matter in question has taken effect; or

(ii) three years after

—the commencement of a Licensees' Redetermination of the matter in question under paragraph (1) or paragraph (2) above;

(b) at any other time agreed by both Governments.

(4) In deciding whether the Unit Operator shall be required to undertake a Licensees' Redetermination or whether to initiate a Government Redetermination, each Government shall have regard to the desire to minimise the number of redeterminations.

(5) A Government initiating a Government Redetermination shall give the other Government and the Unit Operator due notice thereof by means of a written notification and shall nominate an expert within 90 days of making that notification. If the Government receiving the notification consents to the nomination, the nominee shall be duly appointed as expert. If the Government receiving the notification does not consent to the nomination within 30 days of receiving notice of it or rejects the nomination, the procedures specified in paragraph 2(b) and (c) of Annex II shall be followed.

(6) An expert, appointed to carry out a Government Redetermination, shall act in accordance with the terms of Annex II. The two Governments shall facilitate the task of the expert, in particular in the ways specified in Annex II. The expert's decision shall be binding on both Governments and on the Markham Licensees. The two Governments shall ensure that the Unit Operator is promptly notified by the expert of his decision. The decision shall take effect on the first day of the month following the month in which it was notified to the Unit Operator and shall be implemented in accordance with the relevant Licensees' Agreement as if the data resulting from the expert's decision were inserted within that Agreement.

ARTICLE 7

Development Plan

(1) Production shall not commence until a development plan for the effective exploitation of the Markham Field Reservoirs, which has been submitted by the Unit Operator and contains a programme and plans agreed in accordance with Licensees' Agreements, has been approved by the two Governments. The two Governments shall ensure that the exploitation of the Markham Field Reservoirs shall be in accordance with the Development Plan.

(2) The Unit Operator may at any time submit, and shall be required at any time if either Government so decides, to submit, proposals to bring up-to-date or otherwise amend the Development Plan. Where a Government requires the Unit Operator to submit proposals, it shall at the same time notify the other Government that it is doing so. All amendments or additions to the Development Plan require the prior approval of both Governments.

(3) The Markham Licensees shall be required not to change the status or function of any Markham Installation in any way except in accordance with an approved amendment to the Development Plan.

ARTICLE 8

Installations

(1) Both Governments shall be informed by the Unit Operator of the exact position of each Markham Installation and shall ensure that no Markham Installation shall be placed within 125 metres of the dividing line except with the agreement of both Governments.

(2) For the purposes of exploiting the Markham Field Reservoirs and subject to the requirements of safety, neither Government shall hinder the free movement of personnel and materials between the Markham Installations and landing facilities on those installations shall be freely available to vessels and aircraft of either State.

ARTICLE 9

Authorisation of Intrafield Pipelines

(1) Each Government, following consultation with the other shall, subject to its laws and this Agreement, grant any necessary authorisation and give any necessary consent for the construction and use of an Intrafield Pipeline, or any part of such a Pipeline.

(2) A copy of any such authorisation or consent by a Government shall be made available to the other Government.

(3) Any such authorisation or consent shall not be altered, modified or revoked by one Government without the prior agreement of the other.

(4) In the event of the expiration, surrender or revocation of any such authorisation or consent, the Government which issued the authorisation or consent shall seek to ensure that the exploitation of the Markham Field Reservoirs is continued in accordance with the terms of this Agreement. In particular, the Government concerned shall use its best efforts to issue a new authorisation or consent in replacement of the one which has terminated and without any interval between the periods of validity of the old and new authorisations or consents or shall take such other action to continue the exploitation of the Markham Field Reservoirs as the two Governments may agree.

ARTICLE 10

Safety of the Markham System

(1) Each Government shall have the right to determine, in accordance with its own laws, the safety measures which are to govern the parts of the Markham System under its jurisdiction as set out in Article 24 below.

(2) Without prejudice to paragraph (1) above, the competent authorities of the two Governments shall consult one another with a view to ensuring that there are appropriate safety measures for the Markham System and the initial part of the Export Pipeline up to and including the first sub-sea isolation valve, and that the Markham System is subject to uniform safety and construction standards.

(3) The competent authorities of the two Governments shall consult each other from time to time in order to review the implementation of the arrangements under this Article.

ARTICLE 11

Markham System Inspectors

- (1) Each Government shall take steps to ensure that safety or pollution inspectors appointed by one Government have:
  - (a) access, in accordance with the procedure in paragraph 2 below, to any part of the Markham System within the jurisdiction of the other, and to the initial part of the Export Pipeline up to and including the first sub-sea isolation valve, during the time of fabrication as well as subsequently, and
  - (b) access to all relevant information including all reports of inspections.
- (2) Each Government affirms that it has the sole responsibility for all inspections of the part of the Markham System situated on the Continental Shelf appertaining to it and of the operations carried out in relation to such part, and it is responsible for its own inspectors. Following a request by an inspector of one Government (the "visiting inspector") to the competent authorities of the other Government (the "host Government") to visit part of the Markham System under the jurisdiction of the host Government, and the initial part of the Export Pipeline up to and including the first sub-sea isolation valve, the host Government's Groups of Markham Licensees shall give access to the visiting inspector and his equipment provided that he is accompanied by an inspector appointed by the host Government. The host Government's Groups of Markham Licensees shall also procure the production of any information requested by the visiting inspector, in order that the visiting inspector may be satisfied that the fundamental interests of his Government in regard to safety or pollution prevention are met. The host Government shall facilitate the task of the visiting inspector to the extent possible under the laws of the country of the host Government.
- (3) If, in absence of an inspector of one Government on the part of the Markham System for which that Government has the responsibility for inspection ("Part A"), it appears to an inspector of the other Government on its part of the Markham System ("Part B") that there is in relation to Part A or Part B an imminent danger to the life of a person or of an incident involving serious pollution, that inspector shall immediately inform the persons in charge of Part A and the competent authorities of the responsible Government of the danger. In the absence of an inspector of the Government responsible for Part A, the Markham Licensees shall comply with any orders of an inspector of the other Government in such circumstances.
- (4) The competent authorities of the two Governments shall consult with each other to agree practical measures for the implementation of this Article.

ARTICLE 12

Production Licences

- (1) Each Government shall give prompt written notification to the other Government of the names of its Markham Licensees on the date on which this Agreement, enters into force.
- (2) In the event of the surrender, revocation or expiry of any production licence or any part of such a licence under which exploitation of the Markham Field Reservoirs is proceeding, the Government which issued the licence shall use its best efforts to ensure that the exploitation of the Markham Field Reservoirs is continued in accordance with the terms of this Agreement. In particular the Government concerned shall use its best efforts to issue a licence in replacement of the licence or part thereof which has been surrendered, revoked or has expired and without any interval between the periods of the validity of the old and new licences or shall take such other action to continue the exploitation of the Markham Field Reservoirs as the two Governments may agree. In the event that an interval between periods of validity of the old and new licences is unavoidable, and unless they agree otherwise, the Governments shall use their best efforts to halt production until a new licence is issued.

(3) The Government taking action as described in paragraph (2) above shall seek to procure that the necessary Licensees' Agreements shall be entered into consequent upon the action taken.

(4) Each Government shall require that none of its Markham Licensees either transfers any of the rights granted by virtue of any production licence under which exploitation of the Markham Field Reservoirs is proceeding or grants the like rights to any other individual or body corporate without the prior consent of the licensing Government. Before granting its consent, the licensing Government shall consult with the other Government. Each Government shall give prompt written notification to the other Government of any changes in any of its Groups of Markham Licensees.

ARTICLE 13

Sale of Markham Petroleum

(1) The Governments recognise each other's legitimate interest in securing that Markham Petroleum can be delivered to any purchasers to whom any of its Markham Licensees may have sold it.

(2) The Governments acknowledge that the terms of this Agreement are based upon the understanding that the sale of gaseous hydrocarbons produced from the Markham Field Reservoirs and attributable to the United Kingdom's Groups of Markham Licensees will be completed prior to its discharge into the Export Pipeline. In the event that any of those Markham Licensees seeks to make different arrangements for the sale of such gaseous hydrocarbons, the Governments shall consult one another.

(3) In the event that the consultations under paragraph (2) above indicate that any amendment or supplementary agreement to this Agreement is necessary to provide for the changed circumstances, the two Governments shall negotiate in order to conclude such an amendment or agreement after having sought the views of the Markham Licensees. In order to facilitate such negotiations, the two Governments shall, subject to Article 21 below, exchange any relevant information.

ARTICLE 14

Use of the Markham System for non-Markham operations

(1) The Governments recognise that, subject to paragraphs (2) and (3) below, the exploitation and transmission of petroleum other than Markham Petroleum is a legitimate use of the Markham System.

(2) Either Government shall, on receipt of a request from the Unit Operator for such use of any part of the Markham System within its jurisdiction, consult the other Government with regard to that request. After such consultation, and having consulted the Markham Licensees, either Government will allow such use of any part of the Markham System within its jurisdiction, subject to the laws of the State of that Government, and provided that such use does not adversely affect the effective exploitation of the Markham Field Reservoirs and the transmission of Markham Petroleum in accordance with this Agreement and the Development Plan.

(3) In the event that the consultations under paragraph (2) above indicate that any supplementary agreement to this Agreement is necessary to give effect to paragraph (2), the two Governments shall negotiate in order to conclude such an agreement after having sought the views of the Markham Licensees. In order to facilitate such negotiations, the two Governments shall, subject to Article 21, exchange any relevant information.

(4) Notwithstanding paragraphs (1) to (3) above, neither Government shall permit a use the subject of this Article until the respective tax authorities of the two Governments have reached agreement regarding the taxation of such use.

PART III

Miscellaneous Provisions

ARTICLE 15

Radio Communications

The regulatory authorities of the two Governments shall consult one another on the licensing and frequency co-ordination which are required in respect of the establishment and operation of equipment for radio communication to be used in connection with the exploitation of the Markham Field Reservoirs and on the control of such equipment.

ARTICLE 16

Measuring Systems

(1) Before production of Markham Petroleum is scheduled to commence, the Unit Operator shall be required to submit to the Governments for approval proposals for the design, installation and operation of systems for measuring accurately the quantities of gas and liquids comprising, or deemed by subsequent calculation to comprise, Markham Petroleum, which are used in the operation of the field, re-injected, flared, vented or discharged into the Export Pipeline.

(2) Each Government shall facilitate and each of its Groups of Markham Licensees shall procure:

- (a) access to any equipment for Markham Petroleum measurement on any Markham Installation within the jurisdiction of that Government for, and
- (b) the production of relevant information including design and operational details of all systems relevant to the measurement of Markham Petroleum to,

inspectors appointed by the other Government to enable those inspectors to satisfy themselves that the fundamental interests of their Government in regard to measurement of Markham Petroleum are met.

(3) The Government of the Kingdom of the Netherlands shall take steps to ensure that an inspector of the Government of the United Kingdom, who shall be accompanied by an inspector of the Government of the Kingdom of the Netherlands, is given access to the onshore measuring systems for any Markham Petroleum, the sale of which is not completed prior to its discharge into the Export Pipeline.

(4) The two Governments shall seek to agree on the method and frequency of calibration of the measuring systems and each Government shall, at agreed intervals, make available to the other certified production records of Markham Petroleum together with certified records of amounts delivered ashore.

(5) The competent authorities of both Governments shall consult one another to agree on the manner in which the provisions of this Article are implemented.

(6) If the Governments are unable to reach agreement within 90 days of either the submission of proposals (the "submission") under paragraph (1) above or a proposal by one Government on the method and frequency of calibration (a "proposed calibration") under paragraph (4) above as appropriate, a single expert shall be appointed to resolve the matters in dispute between the Governments. The two Governments shall, within 90 days of the submission or a proposed calibration, try to reach agreement on the appointment of such an expert. If, within the latter period, no agreement has been reached, the procedure specified in paragraph 2(b) and (c) of Annex II shall be followed. An expert appointed under this paragraph shall act in accordance with the terms of Annex II. The two Governments shall facilitate the task of the expert, in particular in the ways specified in Annex II. The expert's decision shall be binding on both Governments and shall take effect on the first day of the month following the month in which it was notified to the Governments.

(7) Each Government shall require its Groups of Markham Licensees to ensure that the measuring systems on any Markham Installation are properly installed, operated and maintained, and are calibrated as agreed under paragraph (4) above or determined by an expert under paragraph (6) above, as the case may be.

ARTICLE 17

Environmental Protection

(1) Each Government undertakes to make every endeavour, subject to its laws, to ensure as far as possible that the exploitation of the Markham Field Reservoirs and the use of Markham System shall not cause pollution of the marine or coastal environment, or damage to facilities onshore or offshore, amenities, vessels or fishing gear.

(2) The competent authorities of both Governments shall consult one another on the manner in which the provisions of this Article are to be implemented including the manner of implementation to apply in an emergency.

ARTICLE 18

Taxation and Royalties

(1) Profits, gains and capital in respect of the exploitation of the Markham Field Reservoirs shall be taxed in accordance with the laws of the United Kingdom and the Kingdom of the Netherlands respectively including the Convention for the Avoidance of Double Taxation and Fiscal Evasion signed on 7 November 1980¹, the Protocol of 12 July 1983² the further Protocol of 24 August 1989² and such further Protocol or Protocols to that Convention and any Convention replacing that Convention as may be signed in the future.

(2) Each Government may only charge royalties and similar dues, including the Netherlands Government share in the net profits of the exploitation of natural resources levied pursuant to the "Mijnwet Continentaal Plat 1965" (the Continental Shelf Mining Act of 1965), on the share of production of Markham Petroleum to which any of its Markham Licensees is entitled under Licensees' Agreements, notwithstanding the location of the installations from which the Markham Petroleum is produced.

ARTICLE 19

Security Arrangements

(1) The competent security authorities of both Governments shall consult one another with a view to concluding such mutual arrangements in relation to the physical protection of the Markham System as shall seem appropriate to them.

ARTICLE 20

Abandonment

(1) The Governments shall ensure that the abandonment of any or all parts of the Markham System shall be undertaken in accordance with their respective laws, with individual pipelines or installations being abandoned in compliance with the law of the State on whose Continental Shelf they are located.

(2) At least two years before the abandonment of any part of the Markham System is undertaken, including the preliminary removal of any large item of machinery or the decommissioning of any installation or pipeline, the Unit Operator shall be required to submit a revised development plan, in accordance with the provisions of Article 7 above, in respect of the Markham System, which contains a plan for the cessation of production from the Markham Field Reservoirs.

---

¹Treaty Series 38 (1981) Cmnd. 8268.

²Treaty Series 37 (1992) Cm 1962.

(3) Each Government shall require each of its Groups of Markham Licensees to enter into agreements with the other Groups of Markham Licensees on sharing the costs of discharging the abandonment obligations referred to in paragraph (1) above for the Markham System. Article 3 of this Agreement shall apply to such agreements in the same way as it applies to Licensees' Agreements.

ARTICLE 21

Provision of Information

(1) Both Governments shall ensure a free flow of information between them about matters relating to the exploration or exploitation of the Markham Field Reservoirs by means of the Markham System and any other use of the Markham System.

(2) Any information supplied by one Government to the other under paragraph (1) above shall not be further disclosed by the receiving Government without the prior consent of the supplying Government.

(3) The Governments shall require their respective Markham Licensees to permit representatives of the Governments to attend, as observers, meetings of the Unit Operating Committee or any equivalent body, or any technical sub-committee meeting which all the Markham Licensees are entitled to attend and to procure that such representatives receive all papers relevant to these meetings.

(4) The Unit Operator shall be required, in any case where a proposal is submitted to the Unit Operating Committee to be voted on and determined by notice in writing rather than at a meeting, to notify both Governments of the proposal at the same time as it is put to the Committee, and subsequently to notify the Governments of the Committee's determination regarding it.

(5) The Unit Operator shall be required to supply to both Governments:

- (a) monthly reports recording details of the progress of the construction or decommissioning of the Markham System and project expenditure and contractual commitments entered into;
- (b) monthly reports of production from the Markham Field Reservoirs and annual production profiles for the remainder of the field life;
- (c) such other reports as the Unit Operator has prepared pursuant to a decision of the Operating Committee or a request by any of the Markham Licensees;

at the same time as such reports are supplied to the Markham Licensees.

ARTICLE 22

Markham Commission

An inter-Governmental commission to be known as the Markham Commission shall be established for the purpose of facilitating the implementation of this Agreement. The Commission shall consist of two joint Chairmen and two joint Secretaries, one Chairman and one Secretary to be nominated by each Government with substitutes as necessary, together with any other persons which either Government considers should be present at any Commission meeting. The functions of the Commission, which shall include that of considering matters referred to it by either or both of the Governments, and its procedures shall be subject to such further arrangements which may be agreed by the two Governments from time to time.

ARTICLE 23

Settlement of Disputes

(1) Any disputes about the interpretation or application of this Agreement, except those to which the experts procedure referred to in Articles 5, 6 and 16 above applies, shall be resolved through the Markham Commission or, failing that, by negotiation between the two Governments.

(2) If any dispute the subject of this Article cannot be resolved in the manner specified in paragraph (1) above or by any other procedure agreed to by the two Governments, the dispute shall be submitted, at the request of either Government, to an Arbitral Tribunal composed as follows:

Each Government shall designate one arbitrator, and the two arbitrators so designated shall elect a third, who shall be the Chairman and who shall not be a national of or habitually reside in the United Kingdom or in the Kingdom of the Netherlands. If either Government fails to designate an arbitrator within three months of a request to do so, either Government may request the President of the International Court of Justice to appoint an arbitrator. The same procedure shall apply if, within one month of the designation or appointment of the second arbitrator, the third arbitrator has not been elected. The Tribunal shall determine its own procedure, save that all decisions shall be taken, in the absence of unanimity, by majority vote of the members of the Tribunal. The decisions of the Tribunal shall be final and binding upon the two Governments.

ARTICLE 24

Jurisdiction

(1) Nothing in this Agreement shall be interpreted as affecting the jurisdiction which each State has under international law over the Continental Shelf which appertains to it. In particular, any part of the Markham System located on the Continental Shelf appertaining to the United Kingdom shall be under the jurisdiction of the United Kingdom and any part of the Markham System located on the Continental Shelf appertaining to the Kingdom of the Netherlands shall be under the jurisdiction of the Kingdom of the Netherlands.

(2) Nothing in this Agreement shall be interpreted as prejudicing or restricting the application of the laws of either State or the exercise of jurisdiction by their Courts, in conformity with international law.

ARTICLE 25

Entry into Force and Duration

(1) This Agreement shall enter into force on the date on which the two Governments shall have informed each other that all necessary internal requirements have been fulfilled.

(2) The two Governments may amend or terminate this Agreement at any time by agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at The Hague, this 26th day of May 1992 in the English and Netherlands languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of the United
Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland:

For the Government of the Kingdom of
the Netherlands:

MICHAEL JENKINS

KOOS ANDRIESEN

ANNEX I

Delineation of Markham Area

The Markham Area is bounded by a line joining, in the sequence shown, the points set out below defined by co-ordinates of latitude and longitude on European Datum (1st Adjustment 1950). That part of the line joining sequentially points 1 to 10 and 17 to 38, and joining point 38 to point 1, is composed of parallels of latitude and meridians of longitude; that part of the line joining sequentially points 10 to 17 is composed of geodesics.

Latitude	Longitude
1) 53° 51' 45"N	02° 48' 00"E
2) 53° 51' 45"N	02° 49' 15"E
3) 53° 52' 15"N	02° 49' 15"E
4) 53° 52' 15"N	02° 50' 00"E
5) 53° 53' 25"N	02° 50' 00"E
6) 53° 53' 25"N	02° 51' 00"E
7) 53° 53' 40"N	02° 51' 00"E
8) 53° 53' 40"N	02° 53' 00"E
9) 53° 53' 20"N	02° 53' 00"E
10) 53° 53' 20"N	02° 53' 30"E
11) 53° 50' 30"N	02° 56' 40"E
12) 53° 50' 00"N	02° 56' 45"E
13) 53° 49' 55"N	02° 57' 15"E
14) 53° 48' 20"N	02° 59' 00"E
15) 53° 47' 15"N	02° 59' 00"E
16) 53° 47' 00"N	02° 57' 00"E
17) 53° 47' 40"N	02° 55' 10"E
18) 53° 47' 40"N	02° 54' 00"E
19) 53° 47' 50"N	02° 54' 00"E
20) 53° 47' 50"N	02° 53' 00"E
21) 53° 48' 10"N	02° 53' 00"E
22) 53° 48' 10"N	02° 52' 00"E
23) 53° 48' 30"N	02° 52' 00"E
24) 53° 48' 30"N	02° 51' 45"E
25) 53° 48' 40"N	02° 51' 45"E
26) 53° 48' 40"N	02° 51' 25"E
27) 53° 48' 50"N	02° 51' 25"E
28) 53° 48' 50"N	02° 51' 00"E
29) 53° 49' 00"N	02° 51' 00"E
30) 53° 49' 00"N	02° 50' 00"E
31) 53° 49' 15"N	02° 50' 00"E
32) 53° 49' 15"N	02° 49' 35"E
33) 53° 49' 30"N	02° 49' 35"E
34) 53° 49' 30"N	02° 49' 00"E
35) 53° 49' 45"N	02° 49' 00"E
36) 53° 49' 45"N	02° 48' 20"E
37) 53° 50' 00"N	02° 48' 20"E
38) 53° 50' 00"N	02° 48' 00"E
1) 53° 51' 45"N	02° 48' 00"E

ANNEX II

Expert Procedure

1. Paragraphs 2 to 4 below shall apply where any matter falls to be determined by an expert appointed by the Governments pursuant to Articles 5, 6 or 16 of this Agreement.

2. (a) The expert shall be chosen by agreement between the two Governments from amongst persons who possess acknowledged expertise in the field and who have no conflict of interest. Immediately before accepting the appointment, the expert shall give the first undertaking set out in the Appendix or such other undertaking as the Governments may agree is appropriate in the circumstances.

(b) If, by the end of the relevant period specified in Article 5(3), Article 6(5) or Article 16(7) of this Agreement as appropriate, no agreement has been reached over the choice of the expert, each Government shall at that time exchange with the other a list of not more than three independent experts, putting the same in order of preference whereof the first shall have five points the second four points and the third three points. The expert having the greatest number of points from the two lists shall be appointed within 20 days thereafter as the expert to resolve the matter in question. If two or more of the experts named on the lists exchanged by the Governments share the greatest number of points, then within 30 days of the exchange the Governments shall by agreement, or failing that, by lot select which of the experts shall be appointed as the expert to decide the matter in question.

(c) If the expert to be appointed is unable or unwilling to act, or fails, in the opinion of both Governments, to act within a reasonable period of time to decide the matter in question, then the expert with the greatest number of points among the experts remaining shall be the expert to decide the matter in question. If two or more such experts share the greatest number of points, both Governments shall, by unanimous agreement or by lot, select which expert shall be appointed as the expert to decide the matter in question.

(d) If a Government fails to respond to any request or notice within the time specified under this Annex II, such Government shall be deemed to have waived its rights in respect thereof under this Annex II, but nevertheless shall be bound by the actions of the other Government in selecting an expert and by the decision of such expert.

(e) The task of the expert will be to reach an independent determination of whatever matters are in question.

(f) The expert may engage independent contractors to undertake work which is necessary to enable him to reach a decision, provided that any contractor nominated by the expert for such a purpose is approved by the Governments and gives the second undertaking set out in the Appendix, or such other undertaking as the Governments may agree is appropriate in the circumstances.

(g) The fees and costs of the expert shall be paid initially by the Government which first—
(i) indicated its dissent from the Unit Operator's proposal for a determination, or
(ii) initiated the Government Redetermination, or
(iii) disagreed with the submission or the proposed calibration as defined in Article 16(7) of this Agreement.

and shall be recoverable from the Unit Operator. The latter shall be required to use best efforts to reimburse the initial payer, in the case of the Government of the Netherlands within the same calendar year as the payment was made and in the case of the Government of the United Kingdom within the same period of twelve months beginning on 1 April as the payment was made.

3. In the case of a determination for the purposes of Articles 5 or 6 of this Agreement, the expert shall not take into account data other than—

(a) the data in the Common Data Base, as that term is defined in Licensees' Agreements; and

- (b) such data in the Agreed Data Base, as that term is defined in Licensees' Agreements, as the Governments agree—
  - (i) are both accurate and relevant, and
  - (ii) it is appropriate to take into account.
- 4. The expert shall follow the procedures specified in the relevant Licensees' Agreement for evaluating and applying the data specified in paragraph 3 above, except in so far as—
  - (a) both Governments agree (following a proposal from the expert or otherwise) that he should follow a different procedure; or
  - (b) both Governments agree (following a proposal by the expert) that the procedure to be followed should be left to the expert to decide;provided, however, that the expert shall not be entitled to depart from the formula specified in Licensees' Agreements under which tract participations are finally determined.
- 5. (a) The expert shall only meet with a Government jointly with the other Government. All communications between the Governments and the expert outside such meetings shall be conducted in writing, and a person making any such communication shall at the same time send a copy of it to the other Government.
  - (b) A Government may be assisted by any of its Markham Licensees.
- 6. (a) The expert shall issue a preliminary decision within a period of 90 days (or such other period as the Government may decide) commencing from the date the expert who is selected agrees to act as such. The preliminary decision shall be accompanied by such supporting documentation as is necessary for the Governments to make a reasoned assessment thereof. Each Government shall have the right, within 90 days of receipt of the expert's preliminary decision, to seek clarification of that decision and the supporting documentation, request the expert to review his preliminary decision and to make submissions to the expert for his consideration. The other Government in the event of such request and further submission shall, within a period of 15 days after receipt of a copy of the other Government's submissions, have the right to make further submissions. The expert shall issue his final decision on the matter in question no later than 140 days from the date of issuance of his preliminary decision.
  - (b) The expert shall consider all communications and submissions made by Governments before giving a decision.
  - (c) In his final decision, which shall be in writing, the expert shall give fully detailed reasons therefor, and such decision shall be final and binding on both Governments save in the event of fraud or manifest error.
- 7. Each Government shall require its Groups of Markham Licensees to co-operate fully in supplying the information specified in paragraph 3 above and otherwise in facilitating any Government Redetermination.
- 8. The Governments shall require the expert and any independent contractor engaged by him to give an undertaking to safeguard the confidentiality of any information supplied to him.

APPENDIX

MODEL CONFLICT OF INTEREST UNDERTAKINGS

1. [Name of company acting as expert] hereby warrants that it has not performed since [date], and will not perform during the course of its resolution of the matters in question, any work for either the Government of the United Kingdom or the Government of the Kingdom of the Netherlands, or any Markham Licensee, which could influence its performance of, or conflict with its duties in relation to its resolution of the aforesaid matters in question. In particular, it warrants that it has undertaken no work relating to the Markham Field Reservoirs or the Markham Installations for any of the Markham Licensees within the last two years.

2. [Name of contractor] hereby warrants that it has not performed since [date], and will not perform during the period for which it has been engaged by [name of company acting as expert] in connection with the Markham Treaty, any work for either the Government of the United Kingdom or the Government of the Kingdom of the Netherlands, or any Markham Licensee, which could influence its performance of, or conflict with its duties under its contract with [name of company acting as expert]. In particular, it warrants that it has undertaken no work relating to the Markham Field Reservoirs or the Markham Installations for any of the Markham Licensees within the last two years.

INHOUDSOPGAVE

<i>Artikel</i>	<i>Titel</i>	<i>Bladzijde</i>
1	Begripsomschrijvingen	21
2	Exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld	22
3	Overeenkomsten	23
4	Uitvoerder van de werkzaamheden	23
5	Vaststelling en toedeling van Markham-bitumina	23
6	Herziening van een vaststelling en toedeling van Markham-bitumina	25
7	Ontwikkelingsplan	26
8	Installaties	26
9	Goedkeuring voor de anneg van interfield-pijpleidingen	27
10	Veiligheid van het Markham-stelsel	27
11	Markham-inspecteurs	27
12	Winningsvergunningen	28
13	Verkoop van Markham-bitumina	29
14	Gebruik van het Markham-stelsel voor niet met het Markham-stelsel verband houdende activiteiten	29
15	Radioverbindingen	29
16	Meetapparatuur	30
17	Milieubescherming	31
18	Belasting en royalty's	31
19	Afspraken inzake de veiligheid	31
20	Ontmanteling	31
21	Verstrekking van informatie	32
22	Markham-commissie	32
23	Regeling van geschillen	32
24	Rechtsmacht	33
25	Inwerkingtreding en geldigheidsduur	33
 <i>Bijlage</i>		
I	Begrenzing van het Markham-gebied	34
II	Procedure inzake de deskundige	35
 <i>Aanhangsel</i>		
	Modelverklaring inzake conflicterende belangen	37

**OVEREENKOMST
TUSSEN HET
VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD-IERLAND
EN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
INZAKE DE EXPLOITATIE VAN DE VOORKOMENS IN HET
MARKHAM-VELD EN DE AFNAME VAN BITUMINA DAARUIT**

De Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

Overwegende dat boringen op het continentale plat tussen het Verenigd Koninkrijk en het Koninkrijk der Nederlanden het bestaan van gasvoorkomens hebben aangetoond, thans de voorkomens in het Markham-veld genaamd, die zich uitstrekken over de grenslijn als omschreven in de Overeenkomst van 6 oktober 1965 tussen de beide Regeringen inzake de begrenzing van het tussen de twee landen gelegen continentale plat onder de Noordzee;

Gelet op de Overeenkomst van dezelfde datum inzake de exploitatie van op zichzelf staande geologische structuren of velden die zich over die grenslijn uitstrekken, waarbij de beide Regeringen zich ertoe hebben verplicht ernaar te streven overeenstemming te bereiken over zowel de wijze waarop een structuur of veld zo doelmatig mogelijk kan worden geëxploiteerd als de wijze waarop de daarmee verband houdende kosten en opbrengsten zullen worden verdeeld;

Geleid door de wens vóór de aanvang van de winning voorzieningen te treffen voor de geïntegreerde exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld en de regulering van de afname van de gewonnen bitumina uit de voorkomens in het Markham-veld;

Zijn als volgt overeengekomen:

DEEL I

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

ARTIKEL I

Tenzij het zinsverband anders vereist, wordt voor de toepassing van deze Overeenkomst verstaan onder:

- (a) "ontwikkelingsplan": het ingevolge artikel 7 goedgekeurde ontwikkelingsplan, zoals van tijd tot tijd gewijzigd.
- (b) "exportpijpleiding": de pijpleiding waarin Markham-bitumina worden afgevoerd vanuit het Markham-stelsel.
- (c) "herziening van een vaststelling van regeringswege: datgene wat daaronder wordt verstaan in artikel 6, derde lid.
- (d) "groep-Markham-vergunninghouders": alle natuurlijke personen of rechtspersonen, aan wie op een bepaald moment door één van de Regeringen een vergunning is verleend, krachtens welke kan worden overgegaan tot opsporing of exploitatie van de van nature voorkomende koolwaterstoffen in een bepaald gedeelte van het Markham-gebied, te zamen met een door die Regering aangewezen natuurlijke of rechtspersoon, die namens haar deelneemt aan de exploitatie van dat gedeelte. Telkens wanneer sprake is van groepen Markham-vergunninghouders van een bepaalde Regering, worden bedoeld de natuurlijke of rechtspersonen die in het bezit zijn van bedoelde door die Regering verleende vergunning(en), of die aldus door haar zijn aangewezen.
- (e) "eerste vaststelling": een vaststelling ter zake van één van de in artikel 5, eerste lid, genoemde aangelegenheden, die door de Regeringen is goedgekeurd in overeenstemming met artikel 5, tweede lid, of die voortvloeit uit de toepassing van artikel 5, derde lid.
- (f) "interfield-pijpleiding": een pijpleiding, aangelegd of aan te leggen ten behoeve van de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld, die de Markham-installaties onderling verbindt.

- (g) "Leman-zandsteenformatie": de geologische formatie (in Nederland bekend onder de naam "Slochteren-zandsteenformatie") behorend tot de Rotligendesgroep uit het Onder-Perm, gewoonlijk bestaande uit zandsteen met fijne schalie en leisteen, die onder de Silverpit-Formatie ligt en, ten dele, de laterale equivalent daarvan is en gelegen is op de Boven-Carboon-discordantie;
- (h) "overeenkomst tussen groepen vergunninghouders": een overeenkomst tussen alle groepen Markham-vergunninghouders met betrekking tot de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld, met inbegrip van overeenkomsten inzake de boekhouding, de uitvoering of andere specialistische aspecten van de exploitatie.
- (i) "herziening van een vaststelling door vergunninghouders": een herziening van een vaststelling ter zake van de in artikel 5, eerste lid, genoemde aangelegenheden, met inbegrip van een herziening waarbij een beroep wordt gedaan op een onafhankelijke deskundige ter beslechting van een geschil in overeenstemming met een overeenkomst tussen groepen vergunninghouders.
- (j) "Markham-gebied": het gebied gelegen binnen de begrenzing gevormd door de lijnen als omschreven in Bijlage I bij deze Overeenkomst, die de in die Bijlage genoemde punten, aangegeven door coördinaten in lengte- en breedtegraden, met elkaar verbinden.
- (k) "voorkomens in het Markham-veld":
  - (a) elk gedeelte van de Leman-zandsteenformatie dat onder het Markham-gebied ligt en
    - (i) dat zich uitstrekt over de grenslijn; of
    - (ii) dat kan worden geëxploiteerd door middel van een boorput waarin is voorzien in het ontwikkelingsplan; of
    - (iii) ten aanzien waarvan de Markham-vergunninghouders met toestemming van de Regeringen zijn overeengekomen het te exploiteren in overeenstemming met overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders; en
  - (b) elke andere bitumina-houdende formatie
    - (i) waarvan kan worden aangetoond dat de vloeibare of gasvormige koolwaterstoffen in druk- en faseverbinding staan met de vloeibare of gasvormige koolwaterstoffen in een gedeelte van de Leman-zandsteenformatie als bedoeld onder letter a hierboven, en
    - (ii) die kan worden geëxploiteerd door middel van een boorput waarin is voorzien in het ontwikkelingsplan.
- (l) "Markham-installaties": alle bouwwerken of inrichtingen aangelegd of aan te leggen boven, op of onder de zeebodem, met uitzondering van interfieldpijpleidingen en de exportpijpleiding, ten behoeve van de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld in overeenstemming met het ontwikkelingsplan.
- (m) "Markham-vergunninghouders": natuurlijke personen of rechtspersonen behorende tot een groep Markham-vergunninghouders.
- (n) "Markham-bitumina": naar het zinsverband vereist, alle van nature voorkomende vloeibare of gasvormige koolwaterstoffen in of gewonnen uit de voorkomens in het Markham-veld.
- (o) "Markham-stelsel": de Markham-instalaties en interfield-pijpleidingen.
- (p) "uitvoerder van de werkzaamheden": datgene wat daaronder wordt verstaan in artikel 4.

DEEL II

EXPLOITATIE VAN DE VOORKOMENS IN HET MARKHAM-VELD

ARTIKEL 2

- (1) De exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld dient op geïntegreerde wijze te geschieden in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst.
- (2) Elke Regering waarborgt dat de in deze Overeenkomst vervatte verplichtingen van de Regeringen, met betrekking tot de naleving van de bepalingen van deze Overeenkomst door de Markham-vergunninghouders, volledig worden nagekomen.

ARTIKEL 3

Overeenkomsten

(1) Elke Regering verplicht haar groepen Markham-vergunninghouders, zoals samengesteld op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, ertoe onderling overeenkomsten te sluiten ter regulering van de exploitatie, in overeenstemming met deze Overeenkomst, van de voorkomens in het Markham-veld door middel van het Markham-stelsel.

(2) Een overeenkomst tussen groepen vergunninghouders dient bepalingen te bevatten om te waarborgen dat in geval van strijdigheid van de overeenkomst tussen groepen vergunninghouders met deze Overeenkomst, de bepalingen van deze Overeenkomst voorrang hebben. Voor een overeenkomst tussen groepen vergunninghouders is de voorafgaande goedkeuring van de beide Regeringen vereist.

(3) Een overeenkomst tussen groepen vergunninghouders dient, onder andere, bepalingen te bevatten die waarborgen dat—behalve voor zover in die overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald—

(a) voor een overeengekomen voorstel op grond waarvan de overeenkomst tussen groepen vergunninghouders wordt geamendeerd, gewijzigd of anderszins veranderd, en

(b) voor een overeengekomen voorstel op grond waarvan wordt afgeweken van of wordt afgezien van de toepassing van een bepaling van de overeenkomst tussen groepen vergunninghouders,

de goedkeuring van de beide Regeringen is vereist voordat aan het voorstel uitvoering kan worden gegeven. Elke Regering bevestigt de ontvangst van de kennisgeving van elk zodanig voorstel en geeft de datum van ontvangst aan. De goedkeuring wordt geacht te zijn gegeven indien de uitvoerder van de werkzaamheden uiterlijk 45 dagen na de laatste van de aangegeven data niet van het tegendeel in kennis is gesteld door één of beide Regeringen.

ARTIKEL 4

Uitvoerder van de werkzaamheden

Eén van de Markham-vergunninghouders wordt in onderlinge overeenstemming aangewezen door de groepen Markham-vergunninghouders als hun vertegenwoordiger met betrekking tot de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld overeenkomstig deze Overeenkomst ("de uitvoerder van de werkzaamheden"). Voor de benoeming en elke verandering van de uitvoerder van de werkzaamheden is de voorafgaande goedkeuring van beide Regeringen vereist.

ARTIKEL 5

Vaststelling en toedeling van Markham-bitumina

(1) De uitvoerder van de werkzaamheden is verplicht ten minste 45 dagen vóór de geplande aanvang van de winning van Markham-bitumina schriftelijke bescheiden, te zamen met tot staving dienende stukken, te doen toekomen aan de Regeringen, waarin hij voorstellen uiteenzet tot vaststelling van:

(a) de ligging en de omvang van de voorkomens in het Markham-veld; en

(b) de toedeling van Markham-bitumina aan de groepen Markham-vergunninghouders, berekend in overeenstemming met de formule aangegeven in de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders krachtens welke Tract-Deelnemingen definitief worden bepaald;

en de Regeringen plegen overleg met elkaar met betrekking tot bedoelde voorstellen.

(2) Na bedoeld overleg en in elk geval binnen 180 dagen na ontvangst van een voorstel tot vaststelling, of in een bepaald geval enig door de Regeringen overeen te komen kortere termijn, is elke Regering gehouden, uitgaande van de informatie in de door de uitvoerder

van de werkzaamheden ingediende stukken, het voorstel hetzij goed te keuren hetzij de uitvoerder van de werkzaamheden en de andere Regering kennis te geven van het feit dat zij het niet kan goedkeuren. Ingeval één van beide Regeringen een voorstel tot vaststelling niet kan goedkeuren, plegen de Regeringen overleg met elkaar en met de uitvoerder van de werkzaamheden ten einde overeenstemming te bereiken over de vaststelling van de onderwerpelijke aangelegenheid; de uitvoerder van de werkzaamheden kan hiertoe andere voorstellen voorleggen.

(3) Indien één of beide Regeringen een voorstel tot vaststelling nog steeds niet kan goedkeuren binnen 30 dagen na het einde van de in het tweede lid genoemde termijn, wordt er één deskundige aangewezen om de onderwerpelijke aangelegenheid vast te stellen. De beide Regeringen tracten binnen 60 dagen na een kennisgeving ingevolge het tweede lid overeenstemming te bereiken over de benoeming van deze deskundige. Indien binnen deze termijn van 60 dagen geen overeenstemming is bereikt, worden de in paragraaf 2, letters b en c, van Bijlage II bij deze Overeenkomst uiteengezette procedures toegepast. De benoemde deskundige dient te handelen in overeenstemming met de bepalingen van Bijlage II. De beide Regeringen bevorderen dat de deskundige zijn taak kan uitoefenen, in het bijzonder op de in Bijlage II aangegeven wijzen. De beslissing van de deskundige is bindend voor de beide Regeringen en de Markham-vergunninghouders. De beide Regeringen waarborgen dat de uitvoerder van de werkzaamheden terstond door de deskundige van zijn beslissing in kennis wordt gesteld. De beslissing treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin zij aan de uitvoerder van de werkzaamheden is bekendgemaakt en zij wordt in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders verwerkt alsof de uit de beslissing van de deskundige voortvloeiende gegevens in die overeenkomst waren opgenomen.

(4) Indien de Regeringen een voorstel tot vaststelling goedkeuren vóór de aanvang van de winning, wordt het van kracht bij aanvang van de winning. Ingeval

- (a) één van beide Regeringen in overeenstemming met het tweede lid de andere Regering en de uitvoerder van de werkzaamheden te kennen geeft dat zij het voorstel tot vaststelling met betrekking tot een bepaalde aangelegenheid niet kan goedkeuren;
- (b) één van de aangelegenheden die het onderwerp vormen van een voorstel tot vaststelling in overeenstemming met het derde lid door de Regeringen is voorgelegd aan een deskundige, en de deskundige zijn beslissing niet heeft gegeven; of
- (c) de uitvoerder van de werkzaamheden gereed is met de winning aan te vangen voordat de Regeringen een voorstel tot vaststelling met betrekking tot een aangelegenheid hebben goedgekeurd of één van beide Regeringen te kennen heeft gegeven dat zij het voorstel niet kan goedkeuren,

vangt de winning aan op basis van het voorstel tot vaststelling betreffende de onderwerpelijke aangelegenheid. De winning gaat op deze basis voort tot de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de eerste vaststelling heeft plaats gevonden met betrekking tot die aangelegenheid.

(5) Indien de winning is aangevangen op basis van een voorstel tot vaststelling in overeenstemming met het vierde lid, wordt de eerste vaststelling zodanig verwerkt, dat binnen een in de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders te bepalen termijn door elke groep Markham-vergunninghouders Markham-bitumina zijn ontvangen, alsof de eerste vaststelling was uitgevoerd vanaf de aanvang van de winning.

(6) Elke Regering verplicht ieder van haar groepen Markham-vergunninghouders ertoe alles in het werk te stellen om te waarborgen dat Markham-bitumina zodanig onder de groepen Markham-vergunninghouders worden verdeeld, dat het cumulatieve volume dat elk ontvangt, overeenkomt met de toedeling als bepaald in overeenstemming met de in dit artikel vervatte procedures, zoals gewijzigd als gevolg van een herziening van de vaststelling overeenkomstig de in artikel 6 vervatte procedures, opdat aan het einde van de levensduur van het veld het aandeel in Markham-bitumina dat elke groep Markham-vergunninghouders heeft ontvangen, exact overeenkomt met de op dat tijdstip van toepassing zijnde vaststelling of herziene vaststelling. Ingeval dit resultaat niet wordt bereikt, treden de van toepassing zijnde bepalingen van de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders in werking.

(7) Ten einde een groep Markham-vergunninghouders in staat te stellen informatie te verkrijgen inzake de in het eerste lid genoemde aangelegenheden, weigert geen der Regeringen, met inachtneming van haar wetgeving, de toestemming tot het zetten van een boring waarom is verzocht namens zo'n groep waaraan door de andere Regering vergunning is verleend.

ARTIKEL 6

Herziening van een vaststelling en toedeling van Markham-bitumina

(1) Een herziening van een vaststelling door vergunninghouders kan slechts geschieden in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders; deze overeenkomst dient bepalingen te bevatten om te waarborgen dat beide Regeringen in kennis worden gesteld van de aanvang van de herziening en van het resultaat. De kennisgeving van het resultaat gaat vergezeld van tot staving dienende bescheiden en de Regeringen dienen met elkaar in overleg te treden met betrekking tot het resultaat. Binnen 180 dagen (of in een bepaald geval enige tussen de Regeringen overeen te komen kortere termijn) na de ontvangst van de kennisgeving van het resultaat van een herziening van een vaststelling door vergunninghouders, keurt elke Regering dit hetzij goed, hetzij stelt zij de uitvoerder van de werkzaamheden en de andere Regering ervan in kennis dat zij het niet kan goedkeuren. Ingeval één of beide Regeringen haar goedkeuring niet kan geven, dienen de Regeringen met elkaar en met de uitvoerder van de werkzaamheden in overleg te treden ten einde overeenstemming te bereiken over de vaststelling van de onderwerpelijke aangelegenheid; de uitvoerder van de werkzaamheden kan hiertoe andere voorstellen voorleggen. Indien niet binnen 30 dagen na het einde van de bovenbedoelde termijn overeenstemming tussen de Regeringen is bereikt, wordt een deskundige benoemd om de onderwerpelijke aangelegenheid te beslissen. De bepalingen van artikel 5, derde lid, zijn in deze omstandigheden van toepassing op dezelfde wijze als wanneer een Regering een voorstel tot vaststelling niet kan goedkeuren.

(2) Iedere overeenkomst tussen groepen vergunninghouders die voorziet in een herziening van een vaststelling door vergunninghouders dient bepalingen te bevatten die waarborgen dat wanneer de Regeringen zulks zijn overeengekomen en na overleg met de Markham-vergunninghouders, beide Regeringen de uitvoerder van de werkzaamheden ertoe kunnen verplichten over te gaan tot herziening van een vaststelling door vergunninghouders.

(3) Elk van Regeringen heeft het recht over te gaan tot een herziening (hierna te noemen "herziening van een vaststelling van regeringswege") van elke vaststelling die tot stand is gekomen betreffende de in artikel 5, eerste lid, genoemde aangelegenheden, zulks op de volgende tijdstippen:

(a) op elk tijdstip nadat de eerste vaststelling van de onderwerpelijke aangelegenheid tot stand is gekomen, doch ten minste:

(i) twee jaar nadat

—die eerste vaststelling in werking is getreden; of

—een herziening van de vaststelling van regeringswege betreffende de onderwerpelijke aangelegenheid in werking is getreden; of

(ii) drie jaar nadat

—een aanvang is gemaakt met een herziening van een vaststelling door vergunninghouders betreffende de onderwerpelijke aangelegenheid overeenkomstig het eerste of tweede lid;

(b) op elk ander door de beide Regeringen overeengekomen tijdstip.

(4) Bij de beslissing of de uitvoerder van de werkzaamheden ertoe wordt verplicht over te gaan tot een herziening van een vaststelling door vergunninghouders dan wel of zal worden overgegaan tot een herziening van een vaststelling van regeringswege, houdt elke Regering rekening met de wens het aantal herzieningen van vaststellingen tot een minimum te beperken.

(5) Een Regering die doet overgaan tot een herziening van een vaststelling van regeringswege stelt de andere Regering en de uitvoerder van de werkzaamheden daarvan in kennis door middel van een schriftelijke kennisgeving en doet een voordracht voor de benoeming van een deskundige binnen 90 dagen na die kennisgeving. Indien de Regering die de kennisgeving ontvangt met die voordracht instemt, wordt de voorgedragen persoon op de voorgeschreven wijze benoemd als deskundige. Indien de Regering die de kennisgeving ontvangt niet binnen 30 dagen na de ontvangst van de kennisgeving van de voordracht instemt met de voordracht of de voordracht verwerpt, vindt de in paragraaf 2, letters b en c, van Bijlage II omschreven procedure toepassing.

(6) Een deskundige, benoemd ter uitvoering van een herziening van een vaststelling van regeringswege, handelt in overeenstemming met de bepalingen vervat in Bijlage II. De beide Regeringen bevorderen dat de deskundige zijn taak kan uitoefenen, in het bijzonder op de in Bijlage II aangegeven wijzen. De beslissing van de deskundige is bindend voor de beide Regeringen en voor de Markham-vergunninghouders. De beide Regeringen waarborgen dat de uitvoerder van de werkzaamheden terstond door de deskundige van zijn beslissing in kennis wordt gesteld. De beslissing treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin zij aan de uitvoerder van de werkzaamheden is bekendgemaakt en zij wordt in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders verwerkt alsof de uit de beslissing van de deskundige voortvloeiende gegevens in die overeenkomst waren opgenomen.

ARTIKEL 7

Ontwikkelingsplan

(1) De winning vangt eerst aan nadat de beide Regeringen hun goedkeuring hebben gehecht aan een ontwikkelingsplan voor de doelmatige exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld, dat is ingediend door de uitvoerder van de werkzaamheden en dat een programma en plannen omvat die zijn overeengekomen in overeenstemming met de overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders. De beide Regeringen waarborgen dat de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld geschiedt in overeenstemming met het ontwikkelingsplan.

(2) De uitvoerder van de werkzaamheden is te allen tijde gerechtigd, en is op enig tijdstip waarop één van beide Regeringen zulks wenst, verplicht voorstellen in te dienen om het ontwikkelingsplan bij te werken of anderszins te wijzigen. Wanneer een Regering de uitvoerder van de werkzaamheden ertoe verplicht voorstellen in te dienen, dient zij tegelijkertijd de andere Regering daarvan kennis te geven. Voor alle wijzigingen van en aanvullingen op het ontwikkelingsplan is de voorafgaande goedkeuring van beide Regeringen vereist.

(3) De Markham-vergunninghouders zijn verplicht de status of functie van enige Markham-installatie op generlei wijze te veranderen, tenzij in overeenstemming met een goedgekeurde wijziging van het ontwikkelingsplan.

ARTIKEL 8

Installaties

(1) Beide Regeringen worden door de uitvoerder van de werkzaamheden in kennis gesteld van de precieze ligging van elke Markham-installatie en zij waarborgen dat geen Markham-installatie wordt geplaatst binnen 125 meter vanaf de grenslijn, tenzij met toestemming van beide Regeringen.

(2) Met het oog op de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld en met inachtneming van de veiligheidseisen belemmert geen van beide Regeringen het vrije verkeer van personen en goederen tussen de Markham-installaties, en de aanleg- en landingsvoorzieningen op deze installaties zijn vrij toegankelijk voor vaartuigen en luchtvaartuigen van beide Staten.

ARTIKEL 9

Goedkeuring voor de aanleg van interfield-pijpleidingen

- (1) Elke Regering verleent, na overleg met de andere Regering en met inachtneming van haar wetgeving en deze Overeenkomst, de nodige vergunning en geeft de nodige toestemming voor de aanleg en het gebruik van een interfield-pijpleiding of een gedeelte daarvan.
- (2) Een afschrift van bedoelde vergunning of toestemming van een Regering wordt ter beschikking van de andere Regering gesteld.
- (3) Een dergelijke vergunning of toestemming kan niet door de ene Regering worden veranderd, gewijzigd of ingetrokken zonder de voorafgaande instemming van de andere Regering.
- (4) Ingeval een dergelijke vergunning of toestemming vervalt dan wel wordt teruggegeven of ingetrokken, streeft de Regering die de vergunning of toestemming heeft verleend, ernaar te waarborgen dat de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld wordt voortgezet in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst. De betrokken Regering stelt met name alles in het werk om een nieuwe vergunning of toestemming te verlenen ter vervanging van die welke is beëindigd, zulks zonder tussenpoos tussen de geldigheidsduur van de oude vergunning of toestemming en die van de nieuwe, of zij treft andere door beide Regeringen overeen te komen maatregelen ter voortzetting van de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld.

ARTIKEL 10

Veiligheid van het Markham-stelsel

- (1) Elke Regering heeft het recht om in overeenstemming met haar eigen wetgeving de veiligheidsmaatregelen vast te stellen die van toepassing zijn op de delen van het Markham-stelsel die onder haar rechtsmacht, als bepaald in artikel 24, vallen.
- (2) Onverminderd het eerste lid plegen de bevoegde autoriteiten van de beide Regeringen met elkaar overleg, ten einde te waarborgen dat er passende veiligheidsmaatregelen bestaan voor het Markham-stelsel en het eerste gedeelte van de exportpijpleiding tot en met de eerste onderzeese afsluiter, en dat het Markham-stelsel valt onder eenvormige veiligheids- en bouwvoorschriften.
- (3) De bevoegde autoriteiten van de beide Regeringen plegen van tijd tot tijd met elkaar overleg ter toetsing van de uitvoering van de krachtens dit artikel getroffen regelingen.

ARTIKEL 11

Markham-inspecteurs

- (1) Elke Regering onderneemt stappen om te waarborgen dat de door de ene Regering benoemde veiligheids- of verontreinigingsinspecteurs:
  - (a) toegang hebben, overeenkomstig de procedure in het tweede lid, tot elk gedeelte van het Markham-stelsel dat valt onder de rechtsmacht van de andere Regering, en het eerste gedeelte van de exportpijpleiding tot en met de eerste onderzeese afsluiter, zowel ten tijde van de bouw, als daarna, en
  - (b) toegang hebben tot allet ter zake dienende informatie, met inbegrip van alle inspectierapporten.
- (2) Elke Regering bevestigt dat zij als enige verantwoordelijkheid draagt voor alle inspecties van het gedeelte van het Markham-stelsel dat is gelegen op het aan haar toebehorende continentaal plat en van alle werkzaamheden die plaatsvinden met betrekking tot dat gedeelte en zij is verantwoordelijk voor haar eigen inspecteurs. Naar aanleiding van een verzoek van een inspecteur van de ene Regering (de "bezoekende inspecteur") aan de bevoegde autoriteiten van de andere Regering (de "ontvangende

Regering”) om een bezoek te brengen aan het gedeelte van het Markham-stelsel dat onder de rechtsmacht van de ontvangende Regering valt, en aan het eerste gedeelte van de exportpijpleiding tot en met de eerste onderzeese afsluiter, dienen de groepen Markham-vergunninghouders van de ontvangende Regering de bezoekende inspecteur en zijn uitrusting toe te laten, mits hij wordt vergezeld door een door de ontvangende Regering aangewezen inspecteur. De groepen Markham-vergunninghouders van de ontvangende Regering dienen ook zorg te dragen voor de verstrekking van alle informatie waarom de bezoekende inspecteur verzoekt, opdat de bezoekende inspecteur zich ervan kan vergewissen dat aan de wezenlijke belangen van zijn Regering met betrekking tot de veiligheid of de voorkoming van verontreiniging wordt tegemoetgekomen. De ontvangende Regering bevordert dat de bezoekende inspecteur zijn taak kan uitoefenen, voor zover de wetgeving van het land van de ontvangende Regering zulks toelaat.

(3) Indien, terwijl er geen inspecteur van de ene Regering aanwezig is op het deel van het Markham-stelsel waarvoor die Regering verantwoordelijkheid draagt wat de inspectie betreft (“ Deel A ”), de inspecteur van de andere Regering op haar deel van het Markham-stelsel (“ Deel B ”) van oordeel is dat met betrekking tot Deel A of Deel B sprake is van een dreigend gevaar voor het leven van een persoon of van een voorval dat een ernstige verontreiniging met zich meebrengt, dient die inspecteur de voor Deel A verantwoordelijke personen en de bevoegde autoriteiten van de verantwoordelijke Regering onmiddellijk in te lichten over het gevaar. Bij afwezigheid van een inspecteur van de Regering die verantwoordelijk is voor Deel A, dienen de Markham-vergunninghouders in dergelijke omstandigheden de bevelen van een inspecteur van de andere Regering op te volgen.

(4) De bevoegde autoriteiten van de beide Regeringen plegen met elkaar overleg ten einde de praktische maatregelen overeen te komen voor de uitvoering van dit artikel.

ARTIKEL 12

Winningsvergunningen

(1) Elke Regering doet de andere Regering terstond schriftelijk kennisgeving van de namen van haar Markham-vergunninghouders op de datum waarop deze Overeenkomst in werking treedt.

(2) Indien een winningsvergunning, of een gedeelte daarvan, op grond waarvan de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld geschiedt, wordt teruggegeven of ingetrokken dan wel vervalt, stelt de Regering die de vergunning heeft verleend, alles in het werk om te waarborgen dat de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld wordt voortgezet in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst. De betrokken Regering stelt met name alles in het werk om een vergunning te verlenen ter vervanging van de vergunning, of het gedeelte daarvan, die c.q. dat is teruggegeven of ingetrokken dan wel vervallen, zulks zonder tussenpoos tussen de geldigheidsduur van de oude en de nieuwe vergunning, of zij treft andere door beide Regeringen overeen te komen maatregelen ter voortzetting van de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld. Ingeval een tussenpoos tussen de geldigheidsduur van de oude en de nieuwe vergunning onvermijdelijk is, stellen de Regeringen alles in het werk om de winning stop te zetten totdat er een nieuwe vergunning is verleend, tenzij zij anders overeenkomen.

(3) De Regering die de in het tweede lid bedoelde maatregelen treft, tracht te bewerkstelligen dat de vereiste overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders worden aangegaan, voortvloeiend uit de getroffen maatregelen.

(4) Elke Regering verlangt dat geen van haar Markham-vergunninghouders rechten, verleend krachtens een winningsvergunning op grond waarvan de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld plaatsvindt, overdraagt of soortgelijke rechten verleent aan een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon zonder de voorafgaande toestemming van de Regering die de vergunning heeft afgegeven. Alvorens haar toestemming te verlenen, pleegt de Regering die de vergunning heeft afgegeven overleg met de andere Regering. Elke Regering stelt de andere Regering terstond schriftelijk in kennis van iedere verandering in de samenstelling van één van haar groepen Markham-vergunninghouders.

ARTIKEL 13

Verkoop van Markham-bitumina

(1) De Regeringen erkennen ten opzichte van elkaar het rechtmatige belang dat zij hebben in het waarborgen dat Markham-bitumina kunnen worden geleverd aan kopers aan wie één van haar Markham-vergunninghouders deze heeft verkocht.

(2) De Regeringen bevestigen dat de bepalingen van deze Overeenkomst zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat de verkoop van gasvormige koolwaterstoffen die zijn gewonnen uit het Markham-veld en die toekomen aan de groepen Markham-vergunninghouders van het Verenigd Koninkrijk, is tot stand gekomen voordat deze worden afgevoerd via de exportpijpleiding. Ingeval één van die Markham-vergunninghouders andere afspraken met betrekking tot de verkoop van bedoelde gasvormige koolwaterstoffen wenst te maken, plegen de Regeringen overleg met elkaar.

(3) Indien uit het ingevolge het tweede lid gepleegde overleg blijkt dat er een wijziging van of een aanvullende overeenkomst bij deze Overeenkomst nodig is om te voorzien in de gewijzigde omstandigheden, onderhandelen de beide Regeringen om die wijziging of overeenkomst tot stand te brengen, na de Markham-vergunninghouders naar hun standpunt te hebben gevraagd. Ten einde die onderhandelingen te vergemakkelijken wisselen de beide Regeringen, met inachtneming van artikel 21, alle ter zake dienende informatie uit.

ARTIKEL 14

Gebruik van het Markham-stelsel voor niet met het Markham-stelsel verband houdende activiteiten

(1) De Regeringen erkennen dat, met inachtneming van het tweede en het derde lid, de exploitatie en de doorvoer van andere bitumina dan Markham-bitumina een rechtmatig gebruik van het Markham-stelsel vormen.

(2) Elke Regering pleegt na de ontvangst van een verzoek van een uitvoerder van de werkzaamheden betreffende het in het eerste lid bedoelde gebruik van een gedeelte van het Markham-stelsel dat onder haar rechtsmacht valt, met de andere Regering overleg met betrekking tot dat verzoek. Na dit overleg en na raadpleging van de Markham-vergunninghouders, zal elk van beide Regeringen toestemming verlenen voor een dergelijk gebruik van een gedeelte van het Markham-stelsel dat onder haar rechtsmacht valt, zulks met inachtneming van de wetgeving van de Staat van die Regering, mits dat gebruik geen nadelige gevolgen heeft voor de doelmatige exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld en voor de afvoer van Markham-bitumina in overeenstemming met deze Overeenkomst en het ontwikkelingsplan.

(3) Indien uit het ingevolge het tweede lid gevoerde overleg blijkt dat er een aanvullende overeenkomst bij deze Overeenkomst nodig is om uitvoering te geven aan het tweede lid, onderhandelen de beide Regeringen, na de Markham-vergunninghouders naar hun standpunt te hebben gevraagd, om die aanvullende overeenkomst tot stand te brengen. Ten einde die onderhandelingen te vergemakkelijken wisselen de beide Regeringen, met inachtneming van artikel 21, alle ter zake dienende informatie uit.

(4) Ongeacht het in het eerste tot en met het derde lid bepaalde, verlenen de Regeringen eerst toestemming voor een gebruik waarop dit artikel betrekking heeft nadat de onderscheiden belastingautoriteiten van de beide Regeringen overeenstemming hebben bereikt met betrekking tot de heffing van belasting over dat gebruik.

DEEL III

Diverse Bepalingen

ARTIKEL 15

Radioverbindingen

De tot het uitvaardigen van voorschriften bevoegde instanties van de beide Regeringen plegen met elkaar overleg over de verlening van vergunningen en de frequentiecoördinatie, welke vereist zijn met betrekking tot de aanleg en het gebruik van radio-elektrische inrichtingen die zullen worden gebruikt in verband met de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld, alsmede over het toezicht op die inrichtingen.

Meetapparatuur

(1) De uitvoerder van de werkzaamheden is verplicht vóór de geplande aanvang van de winning van Markham-bitumina voorstellen in te dienen ter goedkeuring door de Regeringen met betrekking tot het ontwerp, de plaatsing en de bediening van apparatuur die nauwkeurig de hoeveelheden gas en vloeistoffen meet die Markham-bitumina bevatten, of worden geacht te bevatten op grond van latere berekeningen, welke worden gebruikt bij de exploitatie van het veld, of worden gereïnjecteerd, afgefakkeld, afgelaten dan wel afgevoerd via de exportpijpleiding.

(2) Elke Regering vergemakkelijkt, en al haar groepen Markham-vergunninghouders zorgen voor:

- (a) toegang tot alle apparatuur voor de meting van Markham-bitumina op een Markham-installatie onder de rechtsmacht van de Regering en
- (b) het verstrekken van ter zake dienende informatie, met inbegrip van gegevens aangaande het ontwerp en de werking van alle apparatuur die van belang is voor de meting van Markham-bitumina

aan inspecteurs die door de andere Regering zijn benoemd, ten einde die inspecteurs in staat te stellen zich ervan te vergewissen dat aan de wezenlijke belangen van hun Regering met betrekking tot de meting van Markham-bitumina wordt tegemoetgekomen.

(3) De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden onderneemt stappen om te waarborgen dat een inspecteur van de Regering van het Verenigd Koninkrijk, die wordt vergezeld door een inspecteur van de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden, toegang wordt verleend tot de meetapparatuur te land voor alle Markham-bitumina die nog niet zijn verkocht voordat zij worden afgevoerd in de exportpijpleiding.

(4) De beide Regeringen streven ernaar overeenstemming te bereiken over de wijze en frequentie van ijking van de meetapparatuur, en elke Regering stelt met overeengekomen tussenpozen aan de andere Regering gewaarmerkte winningsoverzichten betreffende Markham-bitumina ter beschikking, te zamen met gewaarmerkte overzichten van aangelande hoeveelheden.

(5) De bevoegde autoriteiten van beide Regeringen plegen overleg met elkaar om overeenstemming te bereiken over de wijze waarop aan de bepalingen van dit artikel uitvoering wordt gegeven.

(6) Indien de Regeringen geen overeenstemming kunnen bereiken binnen negentig dagen na hetzij de indiening van voorstellen ("de indiening") ingevolge het eerste lid, hetzij na een voorstel van een Regering inzake de wijze en frequentie van ijking ("een voorgestelde ijking") ingevolge het vierde lid, wordt er één deskundige benoemd om een oplossing te vinden voor de aangelegenheden ten aanzien waarvan een geschil bestaat tussen de Regeringen. De beide Regeringen streven ernaar binnen negentig dagen na de indiening of een voorgestelde ijking overeenstemming te bereiken over de benoeming van de deskundige. Indien binnen de laatstbedoelde termijn geen overeenstemming is bereikt, vindt de in paragraaf 2, letters b en c, van Bijlage II omschreven procedure toepassing. Een ingevolge dit lid benoemde deskundige dient te handelen in overeenstemming met de bepalingen van Bijlage II. De beide Regeringen bevorderen dat de deskundige zijn taak kan uitoefenen, in het bijzonder op de in Bijlage II aangegeven wijzen. De beslissing van de deskundige is bindend voor de beide Regeringen en wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin zij aan de Regeringen is medegedeeld.

(7) Elke Regering verplicht haar groepen Markham-vergunninghouders ertoe te waarborgen dat de meetapparatuur op een Markham-installatie op de juiste wijze wordt geplaatst, bediend en onderhouden en wordt geïkt zoals overeengekomen in het vierde lid, dan wel vastgesteld door een deskundige overeenkomstig het zesde lid.

ARTIKEL 17

Milieubescherming

- (1) Elke Regering verplicht zich ertoe alles in het werk te stellen om met inachtneming van haar wetgeving zoveel mogelijk te waarborgen dat de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld en het gebruik van het Markham-stelsel geen verontreiniging van het mariene milieu of de kustzone veroorzaken, noch schade veroorzaken aan inrichtingen op het land of in zee, voorzieningen, vaartuigen of vistuig.
- (2) De bevoegde autoriteiten van beide Regeringen plegen overleg met elkaar over de wijze waarop aan de bepalingen van dit artikel uitvoering wordt gegeven, met inbegrip van de wijze van uitvoering die van toepassing is in een noodsituatie.

ARTIKEL 18

Belasting en royalty's

- (1) Winsten, baten en kapitaal verband houdende met de exploitatie van de voorkomens in het Markham-veld worden belast in overeenstemming met de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk, respectievelijk het Koninkrijk der Nederlanden, alsmede met de Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting, ondertekend op 7 november 1980, het Protocol van 12 juli 1983, het Protocol tot nadere wijziging van 24 augustus 1989, alsook alle andere eventueel in de toekomst te ondertekenen protocollen bij die overeenkomst, dan wel een eventuele in de toekomst te ondertekenen overeenkomst die daarvoor in de plaats treedt.
- (2) Elke Regering kan alleen royalty's en soortgelijke rechten, met inbegrip van het aandeel van de Nederlandse Regering in de netto-winst uit de exploitatie van natuurlijke rijkdommen, dat wordt geheven op grond van de Mijnwet Continentaal Plat 1965, heffen over het aandeel van de winning van Markham-bitumina waartoe één van haar Markham-vergunninghouders gerechtigd is ingevolge overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders, ongeacht de ligging van de installaties van waaruit de Markham-bitumina worden gewonnen.

ARTIKEL 19

Afspraken inzake de veiligheid

De bevoegde autoriteiten op het gebied van de veiligheid van beide Regeringen plegen overleg met elkaar om de door hen noodzakelijk geachte onderlinge afspraken te maken met betrekking tot de bescherming van het Markham-stelsel.

ARTIKEL 20

Ontmanteling

- (1) De Regeringen waarborgen dat de ontmanteling van een deel of alle delen van het Markham-stelsel geschiedt in overeenstemming met hun onderscheiden wetgeving, waarbij afzonderlijke pijpleidingen of installaties dienen te worden ontmanteld overeenkomstig de wetgeving van de Staat op wiens continentaal plat zij zijn gelegen.
- (2) De uitvoerder van de werkzaamheden is verplicht ten minste twee jaar voordat wordt overgegaan tot ontmanteling van enig deel van het Markham-stelsel, met inbegrip van het alvast verwijderen van grote onderdelen of apparatuur, dan wel de buitengebruikstelling van een installatie of pijpleiding, een herzien ontwikkelingsplan met betrekking tot het Markham-stelsel in te dienen, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7, dat een plan omvat voor de beëindiging van de winning uit de voorkomens in het Markham-veld.
- (3) Elke Regering verplicht haar groepen Markham-vergunninghouders ertoe met de andere groepen Markham-vergunninghouders overeenkomsten aan te gaan betreffende de verdeling van de kosten in verband met de nakoming van de in het eerste lid bedoelde

BIJLAGE I

Begrenzing van het Markham-gebied

De grens van het Markham-gebied wordt gevormd door een lijn die in de aangegeven volgorde de punten, aangegeven door de hieronder genoemde coördinaten in lengte-en breedtegraden volgens het Europese stelsel (1^e vereffening 1950), met elkaar verbindt. Het gedeelte van de lijn dat achtereenvolgens de punten 1 t/m 10 en 17 t/m 38 verbindt, en vervolgens punt 38 met punt 1, valt samen met geografische lengte-en breedtecirkels; het gedeelte van de lijn dat achtereenvolgens de punten 10 t/m 17 verbindt, bestaat uit geodetische lijnen.

Breedtegraden	Lengtegraden
1) 53° 51' 45"N	02° 48' 00"O
2) 53° 51' 45"N	02° 49' 15"O
3) 53° 52' 15"N	02° 49' 15"O
4) 53° 52' 15"N	02° 50' 00"O
5) 53° 53' 25"N	02° 50' 00"O
6) 53° 53' 25"N	02° 51' 00"O
7) 53° 53' 40"N	02° 51' 00"O
8) 53° 53' 40"N	02° 53' 00"O
9) 53° 53' 20"N	02° 53' 00"O
10) 53° 53' 20"N	02° 53' 30"O
11) 53° 50' 30"N	02° 56' 40"O
12) 53° 50' 00"N	02° 56' 45"O
13) 53° 49' 55"N	02° 57' 15"O
14) 53° 48' 20"N	02° 59' 00"O
15) 53° 47' 15"N	02° 59' 00"O
16) 53° 47' 00"N	02° 57' 00"O
17) 53° 47' 40"N	02° 55' 10"O
18) 53° 47' 40"N	02° 54' 00"O
19) 53° 47' 50"N	02° 54' 00"O
20) 53° 47' 50"N	02° 53' 00"O
21) 53° 48' 10"N	02° 53' 00"O
22) 53° 48' 10"N	02° 52' 00"O
23) 53° 48' 30"N	02° 52' 00"O
24) 53° 48' 30"N	02° 51' 45"O
25) 53° 48' 40"N	02° 51' 45"O
26) 53° 48' 40"N	02° 51' 25"O
27) 53° 48' 50"N	02° 51' 25"O
28) 53° 48' 50"N	02° 51' 00"O
29) 53° 49' 00"N	02° 51' 00"O
30) 53° 49' 00"N	02° 50' 00"O
31) 53° 49' 15"N	02° 50' 00"O
32) 53° 49' 15"N	02° 49' 35"O
33) 53° 49' 30"N	02° 49' 35"O
34) 53° 49' 30"N	02° 49' 00"O
35) 53° 49' 45"N	02° 49' 00"O
36) 53° 49' 45"N	02° 48' 20"O
37) 53° 50' 00"N	02° 48' 20"O
38) 53° 50' 00"N	02° 48' 00"O
1) 53° 51' 45"N	02° 48' 00"O

BIJLAGE II

Procedure inzake de deskundige

1. De onderstaande paragrafen 2 tot en met 4 zijn van toepassing in het geval een aangelegenheid dient te worden vastgesteld door een door de Regeringen aangewezen deskundige overeenkomstig de artikelen 5, 6 of 16 van deze Overeenkomst.
2. (a) De deskundige wordt met wederzijdse instemming door de beide Regeringen gekozen uit personen die algemeen erkend deskundig zijn en die geen conflicterende belangen hebben. Onmiddellijk voor de aanvaarding van de benoeming dient de deskundige de eerste in het Aanhangsel verwoorde verklaring, dan wel een andere verklaring die naar de Regeringen overeenkomen onder de omstandigheden passend is, af te leggen.
  - (b) Indien aan het einde van de desbetreffende termijn als genoemd in artikel 5, derde lid, dan wel artikel 6, vijfde lid, of artikel 16, zevende lid, van deze Overeenkomst, geen overeenstemming is bereikt omtrent de keuze van de deskundige, wisselt elke Regering op dat tijdstip met de andere Regering een lijst uit van ten hoogste drie onafhankelijke deskundigen, die daarop zijn geplaatst in volgorde van voorkeur, waarbij aan de eerste vijf punten worden toegekend, aan de tweede vier en aan de derde drie. De deskundige aan wie het grootste aantal punten is toegekend uit beide lijsten, wordt binnen 20 dagen daarna benoemd als de deskundige die een oplossing moet vinden voor de onderwerpelijke aangelegenheid. Indien twee of meer deskundigen op de door de Regeringen uitgewisselde lijsten het hoogste aantal punten delen, bepalen de Regeringen binnen 30 dagen na de uitwisseling met wederzijdse instemming, of bij gebreke daarvan, door middel van loting, wie van de deskundigen zal worden benoemd om te beslissen over de onderwerpelijke aangelegenheid.
  - (c) Indien de te benoemen deskundige niet in staat of niet bereid is de zaak ter hand te nemen of naar het oordeel van beide Regeringen dit niet binnen een redelijke termijn doet, is degene die het hoogste aantal punten heeft van de overgebleven deskundigen de deskundige die over de onderwerpelijke aangelegenheid moet beslissen. Indien het grootste aantal punten wordt gedeeld door twee of meer van deze deskundigen, besluiten de beide Regeringen met wederzijdse instemming of door middel van loting welke deskundige wordt aangewezen als de deskundige die over de onderwerpelijke aangelegenheid moet beslissen.
  - (d) Indien een Regering binnen een ingevolge deze Bijlage II gestelde termijn geen gevolg heeft gegeven aan een verzoek of een kennisgeving, wordt die Regering geacht afstand te hebben gedaan van de ingevolge deze Bijlage II daartoe verleende rechten, maar zij wordt niettemin gebonden door de handelingen van de andere Regering bij de keuze van een deskundige, alsmede door de beslissing van die deskundige.
  - (e) De deskundige heeft tot taak om tot een onafhankelijke vaststelling te komen met betrekking tot de onderwerpelijke aangelegenheid.
  - (f) De deskundige kan onafhankelijke medewerkers aantrekken ten einde werkzaamheden te verrichten die noodzakelijk zijn om hem in staat te stellen tot een beslissing te komen, mits een hiertoe door de deskundige voorgedragen medewerker door de Regeringen wordt goedgekeurd en de verklaring aflegt die als tweed in het Aanhangsel is opgenomen, dan wel een andere verklaring die naar de Regeringen overeenkomen onder de omstandigheden passend is.
  - (g) De beloning en de kosten van de deskundige worden in eerste instantie betaald door de Regering die als eerste
    - (i) heeft aangegeven te willen afwijken van het door de uitvoerder van de werkzaamheden ingediende voorstel tot vaststelling, of
    - (ii) is overgegaan tot een herziening van een vaststelling van regeringswege, of
    - (iii) niet heeft ingestemd met de indiening of de voorgestelde ijking als bedoeld in artikel 16, zevende lid, van deze Overeenkomst,en zij zijn verhaalbaar op de uitvoerder van de werkzaamheden. Deze is verplicht alles in het werk te stellen om ze te vergoeden aan de Regering die in eerste instantie heeft betaald, in het geval van de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden binnen hetzelfde kalenderjaar als dat waarin de betaling is geschied, en in het geval van de Regering van het Verenigd Koninkrijk binnen hetzelfde tijdvak van twaalf maanden, beginnende op 1 april, als dat waarin de betaling is geschied.

3. In geval van een vaststelling in verband met de toepassing van de artikelen 5 of 6 van deze Overeenkomst neemt de deskundige geen andere gegevens in aanmerking dan

- (a) de gegevens die zijn opgenomen in het gezamenlijke gegevensbestand zoals dit is omschreven in overeenkomsten tassen groepen vergunninghouders; en
- (b) de gegevens in het overeengekomen gegevensbestand, als omschreven in overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders, ten aanzien waarvan de Regeringen overeenkomen dat
  - (i) zij zowel juist als relevant zijn, en
  - (ii) het passend is ze in aanmerking te nemen.

4. De deskundige dient de in de desbetreffende overeenkomst tussen groepen vergunninghouders nader aangeduide procedures voor de evaluatie en toepassing van de in de derde paragraaf bedoelde gegevens in acht te nemen, behalve in geval dat

- (a) beide Regeringen overeenkomen (op voorstel van de deskundige of anderszins) dat hij een andere procedure in acht moet nemen; of
- (b) beide Regeringen overeenkomen (op voorstel van de deskundige) dat aan de deskundige moet worden overgelaten welke procedure hij in acht neemt;

met dien verstande evenwel dat de deskundige niet gerechtigd is af te wijken van de formule neergelegd in de overeenkomsten tussen groepen vergunninghouders krachtens welke Tract-Deelnemingen definitief worden bepaald.

5. (a) De deskundige komt slechts met een Regering bijeen te zamen met de andere Regering. Alle mededelingen tussen de Regeringen en de deskundige buiten bedoelde bijeenkomsten dienen schriftelijk te worden gedaan en daarvan dient tegelijkertijd een afschrift aan de andere Regering te worden gezonden.

(b) Een Regering kan worden bijgestaan door elk van haar Markham-vergunninghouders.

6. (a) De deskundige dient een voorlopige beslissing te geven binnen een termijn van 90 dagen (of een andere door de Regeringen te bepalen termijn), beginnende op de datum waarop de gekozen deskundige ermee instemt als zodanig op te treden. De voorlopige beslissing dient vergezeld te gaan van ter onderbouwing van de beslissing dienende stukken die de Regeringen nodig hebben om zich daarover een gefundeerd oordeel te vormen. Elke Regering heeft het recht, binnen 90 dagen na ontvangst van de voorlopige beslissing van de deskundige, een toelichting bij die beslissing en de ter onderbouwing van die beslissing dienende stukken te verlangen, de deskundige te verzoeken zijn voorlopige beslissing te herzien en stukken in te dienen bij de deskundige, opdat hij deze in overweging neemt. Ingeval een dergelijk verzoek wordt gedaan en nadere stukken worden ingediend, heeft de andere Regering het recht binnen een termijn van 15 dagen na ontvangst van een kopie van de stukken van de andere Regering eveneens nadere stukken in te dienen. De deskundige dient zijn definitieve beslissing betreffende de onderwerpelijke aangelegenheid uiterlijk 140 dagen nadat hij zijn voorlopige beslissing heeft gegeven, te geven.

(b) De deskundige dient alle door Regeringen gedane mededelingen en ingediende stukken in overweging te nemen voordat hij beslist.

(c) De deskundige dient zijn definitieve beslissing in schriftelijke vorm te geven en zij dient uitvoerig met redenen te zijn omkleed; de beslissing is onherroepelijk en bindend voor beide Regeringen, behalve in geval van bedrog of kennelijke dwaling.

7. Elke Regering verplicht haar groepen Markham-vergunninghouders ertoe volledige medewerking to verlenen bij het verstrekken van de in de derde paragraaf bedoelde informatie en ook overigens de herziening van de vaststelling van regeringswege te bevorderen.

8. De Regeringen verplichten de deskundige en elke door hem aangetrokken onafhankelijke medewerker ertoe een verklaring af te leggen met het oog op de handhaving van het vertrouwelijk karakter van de aan hem verstrekte informatie.

AANHANGSEL

MODELVERKLARING INZAKE CONFLICTERENDE BELANGEN

1. (Naam van de maatschappij die als deskundige optreedt) verklaart dat zij sinds (datum) en tijdens het vinden van een oplossing voor de aangelegenheden in kwestie noch voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden of de Regering van het Verenigd Koninkrijk, noch voor een Markham-vergunninghouder werk heeft verricht of zal verrichten dat van invloed kan zijn op haar optreden of in strijd kan zijn met haar taken met betrekking tot het vinden van een oplossing van bedoelde aangelegenheden in kwestie. Zij verklaart in het bijzonder dat zij geen werk heeft verricht met betrekking tot de voorkomens in het Markham-veld of de Markham-installaties voor één van de Markham-vergunninghouders gedurende de afgelopen twee jaar.

2. (Naam medewerker) verklaart dat hij sinds (datum) en gedurende de periode waarvoor hij door (naam van de maatschappij die als deskundige optreedt) in dienst is genomen in verband met de Markham-overeenkomst noch voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden of de Regering van het Verenigd Koninkrijk, noch voor een Markham-vergunninghouder werk heeft verricht of zal verrichten dat van invloed kan zijn op zijn optreden of in strijd kan zijn met zijn taken ingevolge zijn contract met (naam van de maatschappij die als deskundige optreedt). Hij verklaart in het bijzonder dat hij geen werk heeft verricht met betrekking tot de voorkomens in het Markham-veld of de Markham-installaties voor één van de Markham-vergunninghouders gedurende de afgelopen twee jaar.